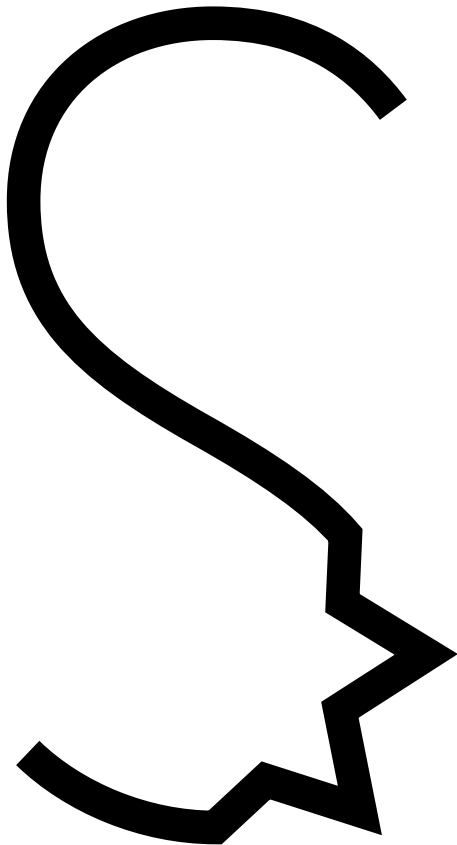

Open Oproep Prachtige productielandschappen

**stimuleringsfonds
creatieve industrie**

**vormgeving
architectuur
digitale cultuur**

p.o. box 29066
3001 gb rotterdam

groothandelsgebouw
ingang c, 5e etage
weena 723, rotterdam

+31 (0)10 436 16 00

Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie nodigt coalities van provincies, gemeenten, gebiedsontwikkelaars, grondeigenaren, energiebedrijven, netwerkbeheerders, voedselproducenten, natuurorganisaties, erfgoed specialisten en (collectieven van) bewoners uit om samen met ontwerpers te werken aan nieuwe strategische visies of ontwerpvoorstellen voor de transitie van ons productielandschap. Hoe kunnen vanuit een integrale ontwerpbenadering omvangrijke transitieprocessen in het landschap worden aangepakt en de ruimtelijke kwaliteit van het landschap worden verbeterd?

Dien een voorstel in voor nieuwe strategische visies of ontwerpvoorstellen voor de transitie van ons productielandschap.

Open Oproep Prachtige productielandschappen

- Indienen vanaf 1 mei 2021
- Deadline indienen tot en met 20 september 2021
- Max. 12 voorstellen worden geselecteerd à € 30.000
- Looptijd: oktober 2021 – juni 2022, waarna aanvragen mogelijk is voor een vervolgfase à max. € 40.000
- Dien een opstartsubsidie in. *Update 28 juni:* de procedure voor opstartsubsidie is gesloten. 16 voorstellen zijn geselecteerd.

Het Nederlandse landschap is van oudsher een productielandschap, dat op grote schaal is ingezet voor de productie van voedsel en het ontginnen van grondstoffen. Dit bestaande productielandschap gaat de komende jaren sterk veranderen. De winning uit hernieuwbare energiebronnen moet flink worden opgeschaald om de Europese klimaatdoelstellingen te behalen. Vershraling van landbouwgrond en afname van biodiversiteit vraagt om nieuwe vormen van voedselproductie. Tegelijkertijd neemt de behoefte aan natuurrecreatie toe. Dit alles legt een grote claim op de landschappelijke inrichting van Nederland en vraagt meer ruimte dan beschikbaar is in ons land. De complexiteit van de transitieopgave van het landschap is dan ook groot.

Economische, technologische, maatschappelijke, cultuurlandschappelijke en ruimtelijke aspecten grijpen sterk op elkaar in. Dat maakt een nieuwe, meer integrale aanpak noodzakelijk, waarin organisaties uit diverse sectoren samenwerken. Koppeling van verschillende opgaven en multifunctioneel landgebruik kunnen tot nieuwe inzichten leiden. Ontwerpers leveren in dit proces een belangrijke bijdrage. Zij zijn in staat om complexe systemen en grote ketens van een transitieproces in kaart te brengen, de complexiteit van deze grote opgave ontrafelen en begrijpelijk maken. Bovendien kunnen ontwerpers in beeld brengen waar koppelingen van opgaves en functies kunnen plaatsvinden; ze kunnen uiteenlopende belangen zichtbaar maken en bij elkaar brengen. Daarom biedt het inzetten van ontwerpkracht in het begin van de keten uitstekende kansen voor een goed verloop van het transitieproces.

voor wie is deze oproep?

Deze oproep richt zich op vernieuwers die op onderzoekende wijze samen willen werken. Te denken valt aan coalities van provincies, gemeenten, gebiedsontwikkelaars, grondeigenaren, partijen uit de energie- en landbouwsector, netwerkbeheerders, voedselproducenten, natuurorganisaties, erfgoed specialisten en/of collectieven van bewoners, samen met ontwerpers.

Let op: De ontwerpers zijn de hoofdaanvrager en zijn projectverantwoordelijk voor de uitvoering van het ontwerpend onderzoek. Samenwerkende partijen treden op als mede-aanvrager.

mogelijke onderzoeksvragen

Projectvoorstellen richten zich op een of meerdere aspecten van de volgende onderzoeksvragen:

- Hoe kan een duurzaam productielandschap ontwikkeld worden in synergie met regionale identiteiten en cultuurlandschappelijke waarden van het landschap?
- Hoe kan een integrale ontwerpbenadering bijdragen aan een energietransitie, waarbij verschillende ruimtelijke opgaven in onderlinge samenhang worden ingevuld?
- Hoe creëren we ruimtelijke mogelijkheden van productie, opslag en distributie van duurzame energie met behoud van landschappelijke kwaliteit?
- Welke ontwerpstrategieën kunnen worden ingezet om tot een duurzaam, circulair, toekomstbestendig en landschapsinclusief voedselsysteem te komen?
- Hoe organiseren we participatie op lokaal en regionaal niveau om tot breed gedragen oplossingen te komen?

vijf ontwerpthema's waarop je kan richten

1 cultureel erfgoed van het productielandschap

Het Nederlandse landschap is van oudsher een productielandschap, dat op grote schaal is ingezet voor de productie van voedsel en het ontginnen van grondstoffen. Dit heeft Nederland een uniek cultuurlandschap opgeleverd. Hoe kan een duurzaam productielandschap ontwikkeld worden in synergie met de directe omgeving, cultuurlandschappelijke waarden en regionale identiteit? Op welke manieren kunnen aanwezige landschapsstructuren bijdragen aan een duurzame ruimtelijke inpassing van de transitie in het Nederlandse landschap?

2 landschapsinclusieve energietransitie

Om de klimaatdoelstellingen te behalen moet het opwekken van duurzame energie flink opschalen. Dat vraagt om meer ruimte voor windenergie, zonne-energie of andere duurzame energiewinningsmethoden. Hoe werken we samen aan een landschapsinclusieve energietransitie? Hoe kunnen we de ruimte optimaal gebruiken en bijvoorbeeld ook laten bijdragen aan herstel van natuur en toename van biodiversiteit? En kunnen we bijvoorbeeld ook de natuurbeleving vergroten door plekken van educatieve en recreatieve functies te voorzien voor het omliggende gebied?

3 productie, opslag en distributie van energie als systeemontwerp

De transitie naar duurzame energie claimt veel fysieke ruimte voor opwekken van energie. Maar ook voor opslag, transport en conversie van energie is ruimte nodig. De energie-infrastructuur in Nederland moet op het gebruik van diverse, duurzame en decentrale energiebronnen worden aangepast. Welke ontwerpstrategieën kunnen worden toegepast om aspecten van productie, opslag en distributie in productielandschap integraal vorm te geven? Welke rol kan ontwerp spelen in het inzichtelijk maken van de transitieketen en bij elkaar brengen van uiteenlopende belangen?

4 voedselproductie

Aan onze voedselproductie worden nieuwe eisen gesteld wat betreft milieubelasting. De uitstoot van broeikasgassen binnen het bestaande voedselsysteem moet teruggedrongen worden. Dit geeft aanleiding om te kijken naar het landschapsecologisch systeem en hoe aspecten als kringlooplandbouw, biodiversiteit, dierenwelzijn en voedselkwaliteit hierin passen samen met de belangen, kennis en kunde van de agrarische sector. Welke vernieuwende integrale ontwerpstrategieën zijn nodig voor een duurzame, circulaire, toekomstgericht en landschapsinclusief voedselsysteem? Hoe kan ontwerp bijdragen aan een duurzame ruimtelijke inpassing van de transitie van de voedselketen in het Nederlandse landschap?

5 lokaal draagvlak

De transitieopgave vraagt om grote inzet van een groot aantal partijen. Welke nieuwe concepten kunnen worden ontwikkeld voor het organiseren van een breed maatschappelijk draagvlak rondom de transitieopgaven in Nederlandse productielandschappen? Hoe zorg je ervoor dat diverse belangen, vraagstukken en oplossingen integraal worden afgewogen en iederéén een stem heeft in de transitie onze productielandschap? Welke kansen zien ontwerpers voor het versterken van inhoudelijke en financiële participatie of lokale energie initiatieven?

- **ontwerpend onderzoek**

De werkwijze betreft een ontwerpend onderzoek dat zich richt op concrete ruimtelijke opgaven en wordt uitgevoerd door een interdisciplinair team van initiatiefnemers, ontwerpers en experts. Ontwerpend onderzoek is een onderzoeksmethodiek of werkwijze, gericht op de ontwikkeling van nieuwe ruimtelijke visies en ontwerpvoorstellen voor de toekomst. Het geeft antwoord op de vraag hoe je co-creatie kunt realiseren met betrokken burgers, ondernemers, deskundigen, organisaties en overheden. Hoe je vragen voortdurend kunt aanscherpen, herinterpreteren of zelfs herdefiniëren. Hoe je economische, maatschappelijke en ruimtelijke afwegingen kunt samenbrengen. Hoe je vanuit een veelheid van belangen tot nieuwe toekomstperspectieven kunt komen.

voor welke voorstellen kan subsidie worden aangevraagd?

Binnen deze open oproep kunnen de volgende subsidies worden verstrekt:

A ontwerpend onderzoek, gericht op concrete ruimtelijke opgaven uitgevoerd door een interdisciplinair team van initiatiefnemers, ontwerpers en experts.

- max. 12 voorstellen worden geselecteerd à € 30.000, cofinanciering is vereist vanuit de samenwerkende partijen en kan bestaan uit aanvullende financiële bijdragen en/of interne tijdsinvestering.
- deadline indienen tot en met 20 september 2021.
- eerste fase: € 30.000 beschikbaar voor uitvoering ontwerpend onderzoek en kennisdeling in eerste fase van oktober 2021 tot juni 2022, waarvan € 25.000 voor het ontwerpend onderzoek en € 5.000 voor kennisdeling. Resultaat eerste fase: breed gedragen strategische visies en concrete ontwerpvoorstellen voor nieuwe productielandschappen.
- vervolgfase: max. € 40.000 beschikbaar, waarvan € 35.000 voor verdieping van de kennisontwikkeling (ontwerpend onderzoek) en € 5.000 voor kennisdeling. Het plan voor de vervolgfase wordt voor beoordeling voorgelegd aan de adviescommissie zoals samengesteld voor de eerste fase. De aanvraagronde voor de vervolgfase is te verwachten in juni 2022.

opstartsubsidie, om de kansen te verkennen om een coalitie samen te stellen en een projectvoorstel uit te werken.

- max. 16 voorstellen worden geselecteerd met een maximale bijdrage van € 5.000, waarbij cofinanciering niet is vereist. *Update 28 juni:* de procedure voor opstartsubsidie is gesloten. 16 voorstellen zijn geselecteerd.
- doorlopend indienen vanaf 1 april t/m 30 juni 2021.
- resulteert in een uitgewerkt voorstel voor de Open Oproep Prachtige productielandschappen met deadline 20 september 2021.

waar wordt op beoordeeld?

Subsidieaanvragen worden voor beoordeling voorgelegd aan externe adviseurs. Deze commissie beoordeelt de plannen op basis van de volgende vijf criteria:

- *de relevantie van de vraagstelling;*
- *de kwaliteit van het plan van aanpak*
- *de mate van vernieuwing*
- *de relevantie en expertise van de betrokken partijen*

- de wijze van kennisdeling van (tussen)resultaten

Uit de inzendingen selecteert de commissie bij voldoende kwaliteit maximaal 12 voorstellen.

indienen aanvraag

Uw voorstel kunt u **vanaf 1 mei tot en met 20 september 2021** via de [online aanvraagomgeving](#) van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie indienen. Selecteer hierbij de ronde 'Open Oproep Prachtige productielandschappen'.

Het voorstel bestaat uit:

- 1 Een projectplan (maximaal 10 pagina's en niet groter dan 8 MB) met daarin:
 - a de vraagstelling: een heldere omschrijving van de vraagstelling en doel van het project;
 - b plan van aanpak: een toelichting van beoogde ontwerpmethodiek en een heldere omschrijving van de rol van de ontwerper in het proces;
 - c samenwerking: een omschrijving van de expertise van alle betrokken partijen en hun rol in het proces;
 - d beoogde resultaat;
- 2 Begroting en planning eerste fase (maximaal 3 pagina's en niet groter dan 2 MB).
 - a het Stimuleringsfonds organiseert rondom het thema van de open oproep activiteiten om onderlinge kennisuitwisseling tussen de projecten te faciliteren. Neem hiervoor ook uren op in de begroting van totaal twee dagdelen voor hele team.
- 3 Communicatieplan voor kennisdeling.
- 4 CV's van de betrokken ontwerpers (max. 4 pagina's en niet groter dan 4 MB).
- 5 Een uittreksel uit het register van de Kamer van Koophandel van de uitvoerende partij. Ontwerpers treden op als hoofdaanvrager en zijn projectverantwoordelijk voor de uitvoering van het ontwerp onderzoek. Samenwerkende partijen treden op als mede-aanvrager.
- 6 Representatieve afbeelding van het project voor communicatiedoelinden vanuit het Stimuleringsfonds.

Let op:

- Maak tijdig een account aan voor de [online aanvraagomgeving](#) en raak vertrouwd met het aanvraagformulier. Het valideren van een nieuw gebruikersaccount kan tot maximaal 1 werkdag duren.
- Raadpleeg voor het indienen van uw aanvraag de [Leidraad voorbereiding subsidieaanvraag](#). Deze leidraad biedt houvast met betrekking tot de subsidieaanvraag en het opstellen van een projectplan.

subsidieprocedure

De beoordeling van de eerste fase van een open oproep heeft de vorm van een tender: dit betekent dat binnen het beschikbare budget een aantal voorstellen boven de andere wordt verkozen. Alleen positief beoordeelde projecten kunnen worden ondersteund. De behandeling en beoordeling van de ingediende voorstellen vinden plaats binnen de kaders van de [Regeling Open Oproep](#) van het Stimuleringsfonds en met name de mate waarin de aanvraag aansluit op de criteria van de open oproep. Per aanvraag brengt de commissie een advies uit aan het bestuur van het Stimuleringsfonds.

ontvangstbevestiging en bekendmaking selectie

Uiterlijk één week na de sluitingsdatum ontvangt u via de digitale aanvraagomgeving van het Stimuleringsfonds Creatieve een ontvangstbevestiging. De voorstellenselectie wordt uiterlijk 29 oktober via de digitale aanvraagomgeving aan de aanvragers

bekendgemaakt.

contact

Voor vragen over de open oproep en de procedure kunt u contact opnemen met Nazanin Hedayati via n.hedayati@stimuleringsfonds.nl of via 010 310 79 37.

nieuwsbrief

Bent u geïnteresseerd in de resultaten en inzichten uit de ARO oproepen? En blijft u graag op de hoogte van verdiepende lezingen, masterclasses en werkbijeenkomsten in het gelijknamige actieprogramma? [Schrijf u hier in](#) voor de nieuwsbrief 'De nieuwe ruimte'.

We bouwen aan een lerend netwerk van decentrale overheden, semipublieke organisaties, experts, ontwerpers en andere professionals en beogen zo de impact van het traject als geheel en de kracht van ontwerp in het bijzonder te vergroten.

context

Deze open oproep draagt bij aan de uitvoering van Actieprogramma Ruimtelijk Ontwerp 2021–2024 dat door het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie wordt uitgevoerd in opdracht van de ministeries van BZK en OCW.